

PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

STOWARZYSZENIE
EMITENTÓW
GIEŁDOWYCH

sn crn
stowarzyszenie niezależnych
członków rad nadzorczych

Apel o efektywne wprowadzenie zmian w raportowaniu ESG

Jako organizacje zrzeszające podmioty oraz osoby zaangażowane w przygotowanie i zapewnienie wysokiej jakości informacji przekazywanej inwestorom, w kontekście potrzeby zapewnienia stabilnych warunków wdrożenia nowych obowiązków z zakresu sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, popieramy działania podjęte przez MF (patrz [druk UC 136](#)) mające na celu dopuszczenie do stosowania przewidzianego przez przepisy UE opcjonalnego zwolnienia z obowiązku raportowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju (dalej informacja ESG) już za rok 2025.

Celem niniejszego apelu jest przedstawienie ryzyk związanych z wprowadzeniem tego mechanizmu oraz zaproponowanie rozwiązań przejściowych, które te ryzyka ograniczą. Wierzymy, że przedstawione propozycje rozwiązań zachęcą przedsiębiorstwa objęte zwolnieniem do dobrowolnego raportowania zgodnego z ESRS oraz poddawania informacji atestacji, co zapewni rynkowi wysokiej jakości informację i pomoże uniknąć greenwashingu, zaś podmiotom, dla których obowiązek raportowania pozostanie, pozwolą ograniczyć nakłady związane z realizacją wymogów o charakterze przejściowym, które nie zostaną utrzymane w kolejnych latach.

Zwracamy uwagę, że wprowadzenie jedynie samej opcji zwolnienia z raportowania może skutkować niekorzystnymi efektami dla inwestorów i innych interesariuszy. W szczególności zidentyfikowaliśmy następujące kwestie:

- zarówno emitenci, jak i biegli rewidentzi mierzą się z problemem chaosu legislacyjnego wywołanego inicjatywą Omnibus (znacząca zmiana CSRD i równie znaczące uproszczenie ESRS, które ma być opcjonalnie dostępne za rok 2026). Mimo, że Omnibus będzie zawierać opcję zwolnienia większości emitentów z obowiązku raportowania pod ESRS już za lata 2025 i 2026, to zapisanie tego w formie opcji dla kraju członkowskiego powoduje, że w obecnych warunkach niepewność regulacyjna dla emitentów będących poniżej nowych progów - a co za tym idzie dla biegłych rewidentów, z którymi są zawarte umowy na atestację - będzie trwać jeszcze w pierwszych tygodniach (lub miesiącach) roku 2026;
- wprowadzenie opcji zwolnienia z raportowania ESG za 2025 i 2026 bez innych zmian w przepisach spowoduje kilka powiązanych ze sobą ryzyk – zniechęcenie do dobrowolnej atestacji z uwagi na konieczność nadmiarowego raportowania za rok 2025, problem limitu wynagrodzeń oraz zwiększone ryzyko greenwashingu, który w intencji UE miał być zwalczany w szczególności poprzez niezależną atestację;
- sporządzający, weryfikujący oraz odbiorcy raportów czekają nie tylko na szybką ustawę, ale i wyprzedzającą ją jasną komunikację ze strony organów państwa (MF, UKNF, PANA). Jako wsparcie dla efektywnego wdrożenia zmian bardzo pomocna byłaby m. in. celowana, wąska modyfikacja polskiego standardu atestacji KSUA 3002PL tak, aby biegli atestując sprawozdawczość ESG za lata 2025 i 2026 mogli koncentrować się przede wszystkim na ujawnieniach, które mają zostać zachowane w uproszczonych ESRS.

Postulujemy, aby MF w koordynacji z organami nadzorującymi rynek kapitałowy i rynek audytorski (UKNF i PANA) ogłosiły szczegółową mapę drogową (road map) dla wdrożenia przepisów oraz zapewniły w okresie do chwili ich wdrożenia wytyczne dające emitentom, ich organom oraz audytorom możliwość zaplanowania swoich działań w sposób racjonalny, biorący pod uwagę wszystkie możliwe scenariusze wydarzeń w następnych tygodniach tak, aby zminimalizować niepewność i chaos związany ze zmianami obowiązków w czasie, gdy obecne przepisy narzucają konieczność raportowania w niezmienionej formie.

W załączniku 1 zawarliśmy opis zidentyfikowanych przez nas istotnych ryzyk związanych z implementacją proponowanych przepisów. Natomiast w załączniku 2 zawarliśmy propozycje konkretnych środków zaradczych, pozwalających tym ryzykom przeciwdziałać.

Warszawa 31 grudnia 2025 r.

Załącznik 1

Zidentyfikowane ryzyka związane z implementacją proponowanych przepisów

Ewentualne zwolnienie z obowiązku z raportowania i atestacji za rok 2025 dotyczyłoby okresu, za który w wielu przypadkach spółki poczyniły znaczące wysiłki związane z przygotowaniem raportowania. Ponadto zostały już zawarte umowy na atestacje (często obejmujące również rok 2026). W znakomitej większości prace są znacząco zaawansowane zarówno po stronie raportującego jak też audytora. Należy założyć, że część podmiotów podejmie decyzje o dobrowolnej publikacji informacji dotyczącej zrównoważonego rozwoju za rok 2025 i za lata następne. Wiążą się z tym następujące ryzyka:

1. Odchodzenie od spełniania wymogów ESRS i publikowanie w zamian informacji nierzetelnej.

Stworzone standardy raportowania zrównoważonego rozwoju (ESRS) stanowią wspólny zestaw zasad określających co jest istotne do zraportowania oraz w jaki sposób dana informacja powinna być sporządzona. ESRS przechodzą obecnie proces znaczącego uproszczenia i oczekuje się jego zakończenia w pierwszym kwartale 2026, przy czym nie jest praktycznie wykonalne, aby zmienione ESRS mogły być zaadaptowane do porządku prawnego w taki sposób, aby formalnie można było z nich skorzystać przy przygotowaniu raportu za rok 2025. Zaistniała sytuacja powoduje zniechęcenie do stosowania wymogów ESRS w 2025 roku i poddawania informacji procedurze atestacji, gdyż w świetle braku jakichkolwiek wytycznych - przejściowo łagodzących podejście do zawartości raportu - audytorzy nie będą mieli innej alternatywy niż zastrzeżenie w swoich sprawozdaniach "nieprawidłowości", które w swojej istocie są pominięciami informacji, o których decydenci (regulatorzy) podjęli decyzje o ich niewymaganiu w przyszłości. W rezultacie jednostki nieobjęte obowiązkiem będą odchodziły od formalnego potwierdzenia zgodności z ESRS i będą publikować informacje na zasadzie dobrowolnej bez żadnej weryfikacji, a których jakość może znacząco odbiegać od tej wymaganej przez ESRS w tym roku, ale nawet w przyszłych latach. Z kolei w świetle tych, dla których obowiązek pozostanie, w 2025 r. pozostanie szereg wymogów, o których wiadomo, że nie będą miały zastosowania w przyszłości, co powoduje dodatkowy zbędny wysiłek i może stanowić źródło niepotrzebnych sporów pomiędzy raportującymi i audytorami. W krótkim okresie będzie to powodowało chaos informacyjny na rynku oraz nasilenie zjawiska "greenwashingu", a w dłuższym okresie spowoduje zniechęcenie po stronie przygotowujących oraz po stronie interesariuszy do raportowania zrównoważonego rozwoju i stworzy wrażenie słabej jakości publikowanej informacji. Raz dokonane zniszczenia będą trudne do naprawienia w przyszłości.

2. Rezygnacja z atestacji dobrowolnego raportu spowodowana regulacjami dotyczącymi limitu wynagrodzeń.

W przypadku zniesienia obligatoryjnego raportowania powiązane usługi atestacyjne przestałyby być neutralne z punktu widzenia kalkulacji limitu wynagrodzenia audytora, a tym samym zostałyby włączone do mechanizmu analizy limitu. Biorąc pod uwagę, że – zgodnie z danymi opracowanymi w ramach prac Platformy Audytorzy JZP – w Polsce w roku 2024:

- około 86 proc. spółek poddających sprawozdania zrównoważonego rozwoju atestacji do tego zadania wybrało swojego audytora badającego sprawozdanie finansowe,
- wynagrodzenie za atestacje sprawozdań zrównoważonego rozwoju w relacji do wynagrodzenia za badanie statutowe dla całej populacji wyniosło przeciętnie 40 proc., ale na średnią częstokroć składają się wyniki przekraczające lub zbliżone do 70 proc. limitu wyznaczonego przez przepisy UE,

sama zmiana kwalifikacji usługi powoduje ryzyko naruszenia limitu dla wielu podmiotów raportujących dobrowolnie, co z kolei może prowadzić do zbędnego uruchamiania procedur związanych z oceną i zapewnieniem niezależności audytora, procesów dotyczących notyfikacji PANA w zakresie przekroczenia limitów, a w skrajnych przypadkach także konieczność poszukiwania przez spółki innych podmiotów świadczących usługi atestacyjne bądź wręcz konieczność rezygnacji z atestacji. Powyższa sytuacja zwiększałaby niepewność i koszty po stronie rynku.

3. Rezygnacja z dobrowolnej atestacji w przypadku pojawienia się konfliktu na linii raportujący-audytorka.

Ze środowiska emitentów, ich organów oraz audytorów płynie jasna informacja, że w przypadku złagodzenia część podmiotów podejmie decyzje o dobrowolnej publikacji informacji, a nawet planuje utrzymanie jej atestacji. Jednakże dobrowolność atestacji może doprowadzić do sytuacji, w której w przypadku pojawienia się kontrowersji czy sporu co do informacji pomiędzy spółką, a audytorem - spółka ma niejako dodatkowy argument w sporze polegający na możliwości zakończenia pracy z audytorem. Spowoduje to dodatkową presję na audytora (grożąc jego niezależności), a w skrajnych przypadkach może prowadzić do sytuacji, w której spółka zrezygnuje ze współpracy z audytorem, aby uniknąć publikacji jego zastrzeżeń, po czym opublikuje zniekształconą informację (co obniża bezpieczeństwo rynku).

Załącznik 2

Niezbędne środki zaradcze

Wobec zidentyfikowanych powyżej ryzyk wnosimy o rozważenie równoległego zainicjowania przez regulatora i nadzorców następujących działań:

- Złagodzenia rygorów dotyczących limitów wynagrodzeń idącego w kierunku tego, aby dobrowolna usługa atestacji (badania, przeglądu, atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju) nie była objęta wskazanym limitem. Obecne regulacje dotyczące limitu stanowią poważną barierę do świadczenia dobrowolnej atestacji tego typu informacji. Trudno logicznie uzasadnić, że usługa obowiązkowej atestacji SZR byłaby neutralna dla niezależności audytora, a nieobowiązkowa już tak i należy ją wliczać do limitu. Do zaimplementowania wyłączenia za rok 2025 i 2026 zasadna jest więc zmiana istniejącego prawa unijnego bądź wprowadzenie na poziomie krajowym skutecznego rozwiązania korygującego, chociażby w formie przepisu przejściowego (do czasu zaadresowania wprost problemu przez prawodawstwo UE). Przepis ten powinien być na tyle elastyczny, aby adresować kwestie wyłączenia z limitu: (i) dobrowolnej atestacji całości lub części informacji finansowej bądź niefinansowej raportowanej w ramach informacji przekazywanych interesariuszom zarówno w przypadku pozyskiwania finansowania na rynku publicznym (np. dobrowolna atestacja informacji w prospekcie emisyjnym), bądź prywatnym (np. raport z atestacji jako część informacji przekazywanej bankowi); (ii) komunikacji wynikającej z obowiązków raportowania okresowego, w którym dobrowolnie zamieszcza się atestowaną informację finansową bądź niefinansową; oraz (iii) usług przerwanych w sytuacji, gdy podmiot rezygnuje z publikacji odnośnej informacji.
- Wystosowania jasnego komunikatu ze strony organów regulacyjnych (MF) oraz nadzorczych (PANA i KNF) anonsującego, że ze względu na regulacyjne zmiany, w tym również uproszczenia standardów raportowania - przejściowo odstępuje się od sankcjonowania zniekształceń wynikających z pominięcia informacji, o której wiadomo, że nie będzie wymagana w przyszłości przez zmodyfikowane ESRS. Zamiast tego organy regulujące i nadzorcze w dużej mierze skupią się na właściwej kalibracji rynku i samych raportów SZR. Powyższe nie wymaga zmian legislacyjnych, a jedynie jednoznacznego komunikatu ze strony instytucji nadzorujących - w przypadku audytorów możliwym rozwiązaniem może być szybkie zatwierdzenie takich zmian do obowiązującego standardu atestacji, które umożliwiłyby audytorowi oceniającemu istotność zniekształcenia wynikającego z pominięcia informacji wzięcie pod uwagę tego, czy zawarcie pominiętej informacji będzie wymogiem w latach następnych.

- Stworzenie mechanizmów przeciwdziałających „greenwashingowi”, szczególnie w obszarze podmiotów, które zdecydują o dobrowolnym publikowaniu sprawozdań zrównoważonego rozwoju (albo jego znaczących komponentów) nie poddając takiej informacji dobrowolnej atestacji przez polskiego audytora wykonującego usługę zgodnie z krajowym standardem rewizji. Zasadne może być np. wprowadzenie wymogu oznaczania informacji (pokrywającej się w całości lub części z wymogami ESRS) jako “nieatestowana” bądź podobnym stwierdzeniem, jeżeli stosowne atestacje nie były przeprowadzone przez lokalnego audytora zgodnie z zaimplementowanym w Polsce standardem. Konstrukcję wymogu można by oprzeć na istniejącej regulacji dotyczącej niebadanych informacji finansowych zamieszczanych w prospekcie (istnieje wymóg ich oznaczenia jako “niebadane”). Biorąc pod uwagę, że obecnie najczęściej dobrowolnie raportować będą emitenci papierów wartościowych notowanych na rynkach regulowanych sugerujemy wprowadzenie odpowiedniej zmiany w rozporządzeniu o raportach bieżących i okresowych.
- Zapobieżenie "podwójnemu raportowaniu" - tj. sytuacji, w której raportujący po zrealizowaniu atestacji sprawozdania zrównoważonego rozwoju w sprawozdaniach statutowych modyfikuje jego treści o dodatkowe elementy i taki raport przedstawia publicznie lub inwestorom (taki prezentowany raport zawiera więc treści, których audytor nie atestował wymieszane z atestowanymi). Wprowadzenie ww. wymogu oznaczania informacji jako “nieatestowana” oraz stosowny komunikat nadzorcy rynku zmierzający do ograniczania opisanej praktyki mogą stanowić rozsądne działania zaradcze.
- Wprowadzenie obowiązku informowania o rezygnacji z usług audytora w trakcie trwającej dobrowolnej atestacji wraz z podaniem przyczyn takiego obrotu sprawy. Powyższe wzmocni sytuację audytora świadczącego usługę dobrowolnej atestacji, a także będzie sygnałem dla interesariuszy w przypadku pojawienia się sporów pomiędzy audytorem i badanym podmiotem.

W naszej opinii niezbędne dla utrzymania stabilności rynku jest jak najszybsze podjęcie decyzji (aby zakończyć okres szkodliwej niepewności) i natychmiastowe komunikowanie działań oraz zamiarów ze strony regulatora. Naszym zdaniem konieczne jest - niezależnie od zwyczajowych prac legislacyjnych - opublikowanie przez regulatora “mapy drogowej” tak, by uczestnicy rynku jeszcze przed powstaniem docelowych rozwiązań wiedzieli dokąd zmierzają zmiany i czy postęp prac nie grozi niebezpiecznym dla rynku zaskoczeniem, objawiającym się w ostatniej chwili lub nawet po okresie, gdy jakakolwiek reakcja byłaby możliwa.

Niezbędne jest przy tym podejście “dwutorowe”, czyli podjęcie kompleksowych i skoordynowanych działań równolegle z procedowaniem punktowego złagodzenia przepisów dotyczących sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju za lata 2025-2026. Całość tych działań musi doprowadzić do tego, by zachowana została wysoka jakość informacji udzielanych interesariuszom - co jest fundamentem bezpiecznego rozwoju biznesu.

Informacja o sygnatariuszach

Platforma Audytorzy JZP przy Pracodawcach RP

Platforma Audytorzy JZP - działa w ramach organizacji pracodawców Pracodawcy RP, a w jej skład wchodzi 15 firm audytorskich badających jednostki zainteresowania publicznego (JZP), w tym wszystkie firmy "Wielkiej Czwórki", inne znaczące firmy działające w Polsce, należące do sieci międzynarodowych oraz większe firmy lokalne. Członkowie Platformy reprezentują dominujący udział w rynku usług audytorskich w Polsce – zarówno pod względem wartości usług (mierzonej wynagrodzeniem za badanie wszystkich podmiotów), jak i udziału w rynku badania JZP (mierzonego liczbą badanych podmiotów, wartością wynagrodzeń, kapitalizacją i przychodami badanych firm).

- [Platforma Audytorzy JZP](#)

POLSIF

POLSIF (SIF Polska), czyli Sustainable Investment Forum Poland, to organizacja, która wyznacza standardy i kierunki rozwoju zrównoważonych inwestycji oraz finansów na polskim i europejskim rynku. Naszą misją jest wspieranie transformacji gospodarki w kierunku odpowiedzialności, efektywności i innowacyjności poprzez rozwijanie najlepszych praktyk, szerzenie wiedzy i budowanie mostów między sektorem finansowym a innymi branżami.

Tworzymy przestrzeń współpracy i wymiany doświadczeń między inwestorami, instytucjami finansowymi i ekspertami, zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Wierzymy, że dialog i wspólne działania mogą prowadzić do realnych zmian, wspierając rozwój gospodarki oraz budowanie stabilnego, zrównoważonego rynku finansowego.

- www.polsif.org

SEG

Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych (SEG) to organizacja dbająca o rozwój polskiego rynku kapitałowego oraz reprezentująca interesy spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Stowarzyszenie istnieje od 1993 roku, oferując spółkom członkowskim pomoc i konsultacje w zakresie wymogów prawnych, regulacji rynku oraz relacji inwestorskich. SEG służy środowisku emitentów wiedzą i doradztwem w zakresie regulacyjnym (poprzez uczestnictwo w procesie legislacyjnym na poziomie europejskim i krajowym), samoregulacyjnych (wypracowywanie standardów, interpretacji i rekomendacji) oraz edukacyjnych (ponad 30 webinarów i 4 kongresy rocznie), jak również podejmując wiele innych działań na rzecz rozwoju rynku kapitałowego w Polsce. Do SEG należy ponad 200 spółek członkowskich. SEG jest członkiem European Issuers, organizacji zrzeszającej europejskie spółki giełdowe oraz organizacje europejskie reprezentujące emitentów.

- seg.org.pl

SNCRN

Stowarzyszenie Niezależnych Członków Rad Nadzorczych powstało w 2019 roku. Jego cele to:

- aktywizacja i integracja środowiska niezależnych członków rad nadzorczych
- promowanie zasad ładu korporacyjnego
- zwiększenie zaufania do organów nadzoru spółek publicznych
- rozwój zawodowy i przygotowanie członków rad nadzorczych na wyzwania technologiczne i społeczne

Realizujemy je poprzez podnoszenie wiedzy i kwalifikacji członków zarówno we współpracy z uznanymi specjalistami z zakresu prawa, rachunkowości, zarządzania ryzykiem, technologii informatycznych, jak i w ramach wymiany doświadczeń między członkami. Bierzemy aktywny udział w pracach legislacyjnych w zakresie szeroko pojętego corporate governance.

- sncrn.org

 audytorzyjzp@pracodawcyrp.pl

 biuro@polsif.org

 biuro@seg.org.pl

 biuro@sncrn.org